

Vastaus kirjalliseen kysymykseen oppimateriaalien päivittämisestä tutkimustietoon perustuvaksi Itämeren ravinnekuormituksen osalta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimitannut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Mikko Kärnän /kesk näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 122/2019 vp:

Mihin toimenpiteisiin opetusministeri ryhtyy koulujen oppikirjojen ja oppimateriaalien välittömäksi korjaamiseksi, jotta suomalaisia maataloustuottajia ei perusteettomasti syyllistetä Itämeren huonosta tilasta tai epäeettisestä tuotannosta?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden (2014) mukaisesti opetuksessa käytettävät oppimisympäristöt ja työtavat ovat monipuolisia. Valintaa ohjaavat oppimiselle asetetut tavoitteet, eri oppiaineiden ominaispiirteet sekä oppilaiden tarpeet ja kiinnostuksen kohteet. Tämä tarkoittaa myös käytettävien materiaalien monipuolisuutta. Oppikirja on yksi mahdollisesti käytettävistä materiaaleista.

Oppimateriaalien valinta on koulun pedagoginen kysymys. Suomalaiset opettajat ovat korkeasti koulutettuja ja varsin autonomisia. Heidän luotetaan valitsevan opetus- ja oppimistilanteisiin parhaiten soveltuvat menetelmät ja käytettävät aineistot. Myös tieto- ja viestintätekniologialla on yhä suurempi merkitys koulun arjessa, ja oppilaat itse voivat entistä enemmän osallistua sekä käytettävien menetelmien että materiaalien valitsemiseen.

Valittavissa olevien materiaalien mahdollisuudet ovat laajat ja erilaisia oppimateriaalien tuottajia on runsaasti. Painotuotteiden ohella hyödynnettävissä on laaja sähköisten aineistojen valikoima, ja opettajat myös itse valmistavat runsaasti käyttämäänsä materiaalia. Kaupallisten kustantamojen lisäksi aineistoja tuottavat sekä maksullisina että avoimina oppimateriaaleina useat eri tahot. Opetushallitus täydentää osaltaan valikoimaa tarjoamalla oppimateriaaleja pienille kohderyhmille kuten kieliin, katsomusaineisiin, erityisopetukseen ja maahanmuuttajien koulutukseen. Materiaalit elävät ajassa ja niitä päivitetään jatkuvasti. Tiedon lisääntyessä myös aineistot uudistuvat.

Opetus ja oppiminen eivät perustu yksittäiseen oppikirjaan, eivätkä sen tarjoamaan viestintään. Tätä periaatetta tukee myös opetussuunnitelmassa kuvattu laaja-alainen osaaminen. Yksi seitsemästä laaja-alaisen osaamisen taidosta on monilukutaito. Sillä tarkoitetaan mm. erilaisten tekstien ja

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 122/2019 vp

aineistojen tulkitsemista. Oppilaat tarvitsevat monilukutaitoa osatakseen tulkita ympäröivää maailmaa sekä kyetäkseen kehittämään kriittisen ajattelun taitojaan. Monilukutaidon kehittymisen näkökulmasta laajojen ja rikkaiden tekstiympäristöjen käyttö onkin keskeistä.

Helsingissä 4.10.2019

Opetusministeri Li Andersson